

6 ONDERZOEKSTHEMA'S

Kernpunten voor innovatie en onderzoek

- Terreinverkennd onderzoek naar de aard van de 'gedwongen gemeenschappelijkheden' die inherent zijn aan een collectief ontginningslandschap als het Nederlandse en de specifieke belemmeringen en kansen die deze voor het vernieuwingsproces van de landbouw opleveren.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden voor lichtere vormen van landinrichting waarbij het verkleinen van de 'korrelgrootte' van de gedwongen gemeenschappelijkheden één van de opties kan zijn.
- Systematisch onderzoek naar de mogelijkheden om nieuwe landbouwkundige verschillen te genereren door mee te liften op ruimtelijke veranderingsprocessen die door andere vormen van grondgebruik worden veroorzaakt.
- Instrumenteel onderzoek naar de ingang waarmee op zo simpel mogelijke wijze regelgeving naar de landbouwsectoren kan worden vormgegeven. Regelgeving die de sectoren zo veel mogelijk zelf prikkelt met oplossingen te komen. Equivalenten van energieheffingen, nutientenheffingen en ruimteheffingen liggen hierbij in de rede om de kansrijke takken verder te rationaliseren en milieukundig te optimaliseren. De nitraat-huishouding van Mansholt, zoals voorgesteld door de werkgroep Albrecht/de Zeeuw kan daarbij als voorbeeld dienen.
- Instrumenteel onderzoek naar de juridische mogelijkheden om in plaats van produktgericht- en inkomensondersteunend via grondprijsteun te interveniëren voor de landbouw.
- Instrumenteel onderzoek naar de mogelijkheden om voor de landbouw koepelarrangementen aan te gaan inzake de milieuwetgeving (m.n. de Wet Verontreiniging oppervlaktewateren in relatie met projektvestigingen).
- De sanering van de varkenssector benutten als experiment voor een vorm van themagerichte aandacht (van de ruimtelijke expressie van wettelijke maatregelen tot vernieuwingen in de stallenbouw, behalve een landbouwkundige vernieuwing ook een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit te genereren).
- Anticiperend onderzoek hoe de ontwikkelingen in de verschillende legenda-eenheden zoals in dit essay onderscheiden door gezamenlijke inspanning tussen sector(en) en overheid kunnen leiden tot ook voor het landschap interessante resultaten.
- Gericht onderzoek naar de mogelijkheden verdringingsprocessen tussen sectoren onderling te begeleiden die door markt-omstandigheden worden veroorzaakt.
- Combinatieonderzoek van culinaire en landbouwkundige mogelijkheden tot vernieuwing (het 'eetbare landschap'). Het bieden van een meer solide financiële en ideologische basis voor wat nu met 'agrarisch natuurbeheer' wordt genoemd is daarbij nevendoel.

- Koppeling van agrarische neveninkomsten met *landschaps*behoud moet daarnaast op zijn duurzame kansrijkdom worden onderzocht (de boer toch parkwachter *after all*?)
- Het doen van beleidsondersteunend onderzoek naar het aanwijzen van kerngebieden waar overheid en sector(en) samen de voorwaarden scheppen voor het begeleiden van het transformatieproces en/of het maken een kwaliteitssprong. Alle instrumenten, waaronder het ruimtelijke worden geïntegreerd ingezet.
- Het verrichten van beleidsonderzoek ten einde een integraal programma van eisen vanuit de landbouw op te stellen om voor de nota Omgevingsbeleid (RO+M) zoals die zal worden uitgebracht onder een volgend kabinet goed gesteld te zijn. Dit PVE zou geen sectoraal majorerend karakter moeten hebben maar veeleer de stekkers en contrastekkers vanuit de landbouw naar andere functies moeten beschrijven en de landbouw goed moeten positioneren voor een zinvolle voortzetting van de symbiose met ruimtelijke ordening en inrichting.